

5. Forslaget til EU-rammeafgørelse om fælles efterforskningshold	3385
6. Forholdet til grundloven	3386
7. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser	3387
8. Hørte myndigheder m.v.	3388

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at gennemføre de ændringer i straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet og lov om international fuldbyrdelse af straf m.v., der er nødvendige for, at man i Danmark kan anvende konventionen af 29. maj 2000 udarbejdet af Rådet i henhold til artikel 34 i traktaten om Den Europæiske Union om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater (EU-retshjælpskonventionen) og Europarådets 2. tillægsprotokol af 8. november 2001 til den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager (2001-tillægsprotokollen) samt et forslag til en EU-rammeafgørelse om fælles efterforskningshold, som der blev opnået politisk enighed om i Rådet den 6. december 2001.

Med vedtagelse af lovforslaget giver Folketinget samtidig efter grundlovens § 19 samtykke til, at Danmark ratificerer EU-retshjælpskonventionen og 2001-tillægsprotokollen. Samtidig gives der samtykke til, at Danmark kan tilslutte sig en kommende vedtagelse af det forslag til EU-rammeafgørelse om fælles efterforskningshold, som der blev opnået politisk enighed om i Rådet den 6. december 2001.

I forbindelse med ratifikationen vil regeringen afgive de erklæringer m.v. til EU-retshjælpskonventionen og 2001-tillægsprotokollen, der er nævnt i lovforslaget. Der henvises herom til pkt. 3.5 og 4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

EU-retshjælpskonventionen (offentliggjort i EF-tidende nr. C nr. 197 af 12. juli 2000, side 1) er medtaget som bilag 1 til lovforslaget. 2001-tillægsprotokollen er medtaget som bilag 2 til lovforslaget. Forslaget til EU-rammeafgørelse om fælles efterforskningshold er medtaget som bilag 3 til lovforslaget.

Der er udarbejdet forklarende rapporter til både EU-retshjælpskonventionen og 2001-tillægsprotokollen. De er ikke medtaget som bilag til lovforslaget, men der er i et vist omfang henvist til dem i lovforslagets bemærkninger.

2. Forslagets baggrund og indhold

Anmodninger mellem EU-landene om gensidig retshjælp i straffesager fremsættes i dag hovedsageligt på grundlag af den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager (1959-konventionen), jf. bekendtgørelse nr. 18 af 17. juli 1963

(Lovtidende C), med tilhørende tillægsprotokol af 17. marts 1978 (1978-tillægsprotokollen), jf. bekendtgørelse nr. 82 af 4. september 1986 (Lovtidende C). Hverken konventionen eller tillægsprotokollen er selvstændigt inkorporeret i dansk lovgivning, men det er fastslået i retspraksis, at retsanmodninger, der har karakter af straffeprocessuelle tvangsindgreb, f.eks. beslaglæggelse af bevismidler til brug for straffesager i udlandet, kan iværksættes med hjemmel i retsplejeloven eller dennes analogi, idet det afgørende er, om foranstaltningen ville kunne foretages i en tilsvarende straffesag her i landet.

Endvidere indeholder Schengen-konventionen (artikel 48 til 53) en række bestemmelser, der supplerer og letter anvendelsen af 1959-konventionen, jf. herved lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengen-konventionen. Konventionens regler trådte fuldt ud i kraft for Danmark den 25. marts 2001, jf. bekendtgørelse nr. 1366 af 20. december 2000.

Mellem Benelux-landene gælder særlige bestemmelser i den såkaldte Benelux-traktat. EU-retshjælpskonventionen indeholder flere bestemmelser af betydning for Benelux-traktaten. Da Benelux-traktaten imidlertid er uden betydning for danske retsforhold, er EU-retshjælpskonventionens bestemmelser herom ikke omtalt i dette lovforslag.

Mellem de nordiske lande gælder desuden en overenskomst af 26. april 1974 om gensidig retshjælp, jf. bekendtgørelse nr. 100 af 15. september 1975 (Lovtidende C). I forhold til 1959-konventionen er forskellen navnlig, at retshjælp efter den nordiske overenskomst ydes direkte mellem de pågældende statsmyndigheder. Det er således ikke nødvendigt at sende anmodningen om retshjælp ad diplomatiske kanaler eller via landenes justitsministerier.

EU-retshjælpskonventionen har først og fremmest til formål at forbedre det retlige samarbejde ved at videreudvikle og ajourføre de gældende bestemmelser om gensidig retshjælp, hovedsagelig ved at udvide det sagsområde, hvor der kan anmodes om gensidig retshjælp, og at få retshjælpen til at fungere lettere, så den bliver hurtigere og mere effektiv (se navnlig konventionens artikel 3 til 9).

EU-retshjælpskonventionen har endvidere til formål at tage hensyn til de væsentlige ændringer, der i de senere år er sket på det politiske og det samfunds-